

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Delalniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če so natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slov. ljudstvo, slov. šole.

Vodstvo „družbe sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani je v svoji zadnji seji, dne 7. marca t. l. sklenilo poslati državnemu zboru na Dunaj peticijo za slov. šole. Razposlalo pa je peticijo tudi podružničnim načelnistvom. V njej se izražuje in vtemeljuje dvoje želja, ki jih ima slov. ljudstvo gledé ljudskih, eno pa gledé srednjih šol. Mi želimo tej prošnji in vemo, da jej tudi vse slov. ljudstvo, veselega uspeha. Besede prošnje so te-le:

Visoki zbor!

Družba sv. Cirila in Metoda, razširjena s svojimi podružnicami po vseh deželah, koder bivajo Slovenci, je pristni izraz želj in postavnih zahtev na šolskem polji, ki jih goji in za katere se poteguje slovenski narod, odkar se veseli ustavnega življenja. Ker ima to društvo vsled svojih pravil važni nalog: pospeševati slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi, obrača se njegovo vodstvo spoštljivo do preslavnega državnega zbora s prepokorno prošnjo:

1. Slavnoisti naj povodom obravnav o šolskih zakonih blagohotno uvažuje iskreno željo in pravično zahtevo našega naroda, da se postavno zopet upelje konfesionalna šola, ker po našem prepričanju more le taka vzgajati nežno mladino v pravem duhu, da vzrastejo iz nje značajni katoličani, zvesti državljani in vrli domorodci. — Slovenci smo pa skozi in skozi katolišk narod, torej nam naravno pristuje katoliška šola.

Ker se pa ta more uspešno razvijati le na edino zdravi pedagogiški podlagi materinega jezika, vljudo prosimo:

2. Naj preslavna zbornica v dotični zakon privzame določbo, sklicujočo se na člen XIX. osnovnih državnih zakonov o splošnih državljanskih pravicah, ki zajamči pravico materinega jezika — tu našega slovenskega — v vseh javnih ljudskih šolah, koder bivajo Slovenci,

to je: po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

V slučajih, da biva kje zadostno število inorodnih otrok, naj se poskrbi za dotično manjšino v posebnem šolskem oddelku z dotičnim materinim, učnim jezikom.

Tako bode veleslavna zbornica pripomogla, da pri nas prenehajo narodnostni prepiri, ko bode imel vsak svoje, kar mu gre po božjih in naravnih pravicah.

3. In ker je za razvoj slovenske literature ter inteligencije sploh prevelike važnosti to, da se na naših srednjih učiliščih v večji meri kot dozdaj goji slovenščina, in dokler ni pravična zahteva slovenskega naroda po lastnih popolnoma slovenskih gimnazijah, realkah in učiteljskih pripravnicah izpolnjena, naj visoka zbornica blagovoli uspešno uplivati na visoko c. kr. naučno ministerstvo, da se v istini izvedejo vse one resolucije, tičoe se naše slovenščine v šolah, ki so bile v zadnjih letih po naših slovenskih poslancih navdušeno zagovarjane in po preslavni zbornici opetovano sprejete; da naš narod tem prej dospé k vživanju pravic, zajamčenih mu v državnih temeljnih zakonih.

To so lepe, iskrene besede in vse so vredne, da si jih slov. ljudstvo pomeni. Vodstvo naše, slov. šolske družbe ne gleda v njih ne na desno, ne na levo, koristi slov. ljudstva so ji edino na skrbi. Ali bode imela uspeha? Tam gori v drž. zboru more biti ne veliko, tem več pa pri slov. ljudstvu, pri pravih rodoljubih. Kdor se brati z nemškim liberalizmom, njemu pa so lahko kazáj, da ne hodi pravih poti, dokler tišči za liberalizmom, ki je doma v Nemcih ter gleda za to na vse, kar je količkaj na korist kat. cerkvi, skozi počrnjene očali.

Ne, kat. cerkev ni nikjer sovražnica šole, torej tudi ne njih, ki imajo v njej dela, sovražnica pa je vsake sile, torej tudi te, ki se dela njej in v tem ne izvzeme tudi ljudske šole.